

Selvitys LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutus- yhtiön hallinto- ja ohjaus- järjestelmästä 2018

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö | CG-raportti 2018

1. Johdanto

Tämä selvitys LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (1.10.2015) mukaisella tavalla. Selvitys annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä. LähiTapiola Henkiyhtiön hallinnoinnissa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutusalaan koskevaan lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola Henkiyhtiö noudattaa hallinnointikoodia keskinäiseen vakuutusyhtiöön soveltuvien osien poikkeamat koodista selostetaan jäljempänä. Ne johtuvat pääosin keskinäisestä yhtiömuodosta ja vakuutustoimialan erityispiirteistä. Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilta, www.cgfinland.fi.

LähiTapiola-ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmä

LähiTapiola-ryhmän muodostavat LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola Vahinkoyhtiö), LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (LähiTapiola Henkiyhtiö) ja 20 alueellista keskinäistä vahinkovakuutusyhtiötä (Alueyhtiöt), sijoituspalveluyritys LähiTapiola Varainhoito Oy, kiinteistösijoitus- ja kiinteistöpalveluja

tarjoava LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä sen tytäryhtiö LähiTapiola Kiinteistöpääomarahastot Oy sekä LähiTapiola Rahoitus Oy. Lisäksi ryhmään kuuluvat LähiTapiola Palvelut Oy, joka tuottaa vakuutus- ja korvaustoiminnan tukipalveluita ja hallinnollisia palveluja ryhmän yhtiöille sekä Tieto-Tapiola Oy, joka hallinnoi LähiTapiolan ICT-palvelujen tuottamista.

LähiTapiola-ryhmän hallintomalliin vaikuttaa keskeisesti sen vakuutusyhtiöiden keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat vakuutusyhtiöiden osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

LähiTapiola-ryhmä muodostaa vakuutusyhtiölain tarkoittaman vakuutusyritysryhmän, jonka lain mukainen ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö. Vahinkoyhtiö vastaa ryhmittymän yllmpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden valvonnasta sekä siitä, että ryhmän ja sen yhtiöiden hallintojärjestelmä, riskienhallinta, sisäinen valvonta ja raportointi ovat säännösten mukaisesti järjestetyt ja yhdenmukaiset kaikissa ryhmään kuuluvissa yhtiöissä.

LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. Keskeisenä ryhmän strategisten ja muiden ryhmätason yhteisten asioiden valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta vastaavana toimielimenä LähiTapiola-ryhmässä toimii yhtiöryhmän johtoryhmä, jossa ovat edustettuina LähiTapiola-ryhmän eri yhtiöt ja keskeisistä yhteisistä toiminnoista vastaavat johtajat.

LähiTapiola-ryhmää ja sen hallintojärjestelmää koskevia tietoja ja kuvauksia on laajemmin ja ajantasaisina saatavilla yhtiön internet-sivuilla www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhma-tietoa/ryhman-rakenne-ja-johto.

Poikkeamat hallinnointikoodin 2015 suosituksista

Suosituksien 1, 3, 5, 6, 7 (yhtiökokouskutsu ja päätösehdotukset, läsnäolo yhtiökokouksessa, hallituksen valinta, hallituksen toimikausi, hallituskokoonpano koskevan ehdotuksen valmistelu):

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, ja yhtiökokouksen valitsema hallintoneuvosto valitsee hallituksen ja sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää hallituksen jäsenten palkkioista. Yhtiön internet-sivuilla

ilmoitetaan yhtiökokousinformaation yhteydessä hallintoneuvoston jäseneksi ehdolla olevat henkilöt sekä ehdotuksen valmistelussa noudatettu tapa. Hallintoneuvoston jäsenehdokkaat osallistuvat valintansa mukaan yhtiökokoukseen. LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen jäsenen toimikausi poikkeaa suosituksen mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta ja se on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta. Pidempi toimikausi on perusteltu ottaen huomioon vakuutuslainsäädännön asettamat erityiset vaatimukset hallituksen jäsenten ammatillista pätevyyttä ja kokemusta koskien.

Suositus 9 (monimuotoisuutta koskevat periaatteet):

LähiTapiola Henkiyhtiö ei ole määritellyt erillisiä hallituksen monimuotoisuutta koskevia periaatteita, mutta on huomionnut monimuotoisuutta koskevat tavoitteet muun muassa yhtiöryhmän yhtiöiden välisessä ryhmäsopimuksessa, nimitystoimikunnan työjärjestyksessä, hallituksen hyväksymissä johdon sopivuutta ja luotettavuutta koskevilla periaatteilla sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassaan.

Suositus 10 (hallituksen jäsenten riippumattomuus):

LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen seitsemästä jäsenestä viisi on vuonna 2018 ollut LähiTapiola-ryhmän palveluksessa olevia henkilöitä. Näistä kaksi on ollut päätoimisia hallituksen jäseniä ja loput sivutoimisia. Vakuutusyhtiölaki ja viranomais määräykset asettavat erityisvaatimuksia vakuutusyhtiön hallituksen jäsenten ammatilliselle pätevyydelle ja kokemukselle, mikä vaikuttaa hallituksen kokoonpanoon.

Suositus 22 (palkitsemista koskeva päätöksenteko):

Yhtiö poikkeaa suosituksen mukaisesta päätöksentekojärjestyksestä hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavien palkkioiden osalta. Koska hallintoneuvosto päättää yhtiöjärjestyksen mukaan hallitusten jäsenten nimittämisestä, se päättää myös hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista. Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten palkkioista.

Suositus 23 (johdon palkitseminen ja osakeomistus):

Keskinäisestä yhtiömuodosta johtuen yhtiö ei maksa hallituspalkkioita eikä toimitusjohtajan ja muun johdon palkkioita osakeina. Johdon palkitsemisesta annetaan tietoa toimintakertomuksessa ja yhtiön Internet-sivuilla www.lahitapiola.fi.

2. Hallinnointia koskevat tiedot

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päätöksentekolin, jossa yhtiön osakkaat käyttävät päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Osakkaita ovat LähiTapiola Henkiyhtiössä vakuutuksenottajat, joilla on yhtiössä voimassa viimeistään edellisen kalenterivuoden aikana otettu vakuutus sekä takuuosuuden omistajat. Yhtiökokous mm. valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat ja päättää näiden palkkioista sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua hallituksen määrämänä aikana.

LähiTapiola Henkiyhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.5.2018.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston jäsenten valinta LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostoon tehdään hallintoneuvoston nimitystoimikunnan valmisteleman esityksen pohjalta.

15.5.2018 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvostoon valittiin 36 jäsentä.

Hallintoneuvoston kokoonpanossa tulisi hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan olla edustettuna monipuolisesti yhtiön omistaja-asiakkaita ottaen huomioon näiden jakautumisen mm. maantieteellisesti, asiakassegmenteittäin sekä toimialoittain. Kokoonpanon monimuotoisuuden edistämiseksi jäsenissä tulisi olla tasapainoisesti kummankin sukupuolen edustajia sekä eri-ikäisiä ja erilaisten koulutus- ja kokemustaustan omaavia henkilöitä. Hallintoneuvoston jäsenten tulisi nauttia arvostusta ja luottamusta yhteiskunnassa ja/tai yhteisössään. Jäsenesitystä laadittaessa otetaan huomioon esteellisyysperiaatteet, joiden mukaan esteellisiä hallintoneuvoston jäseniksi ovat kilpailevan finanssiryhmän palveluksessa tai hallinnossa toimivat henkilöt.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten määrästä ja valitsee hallituksen jäsenet sekä päättää näiden palk-

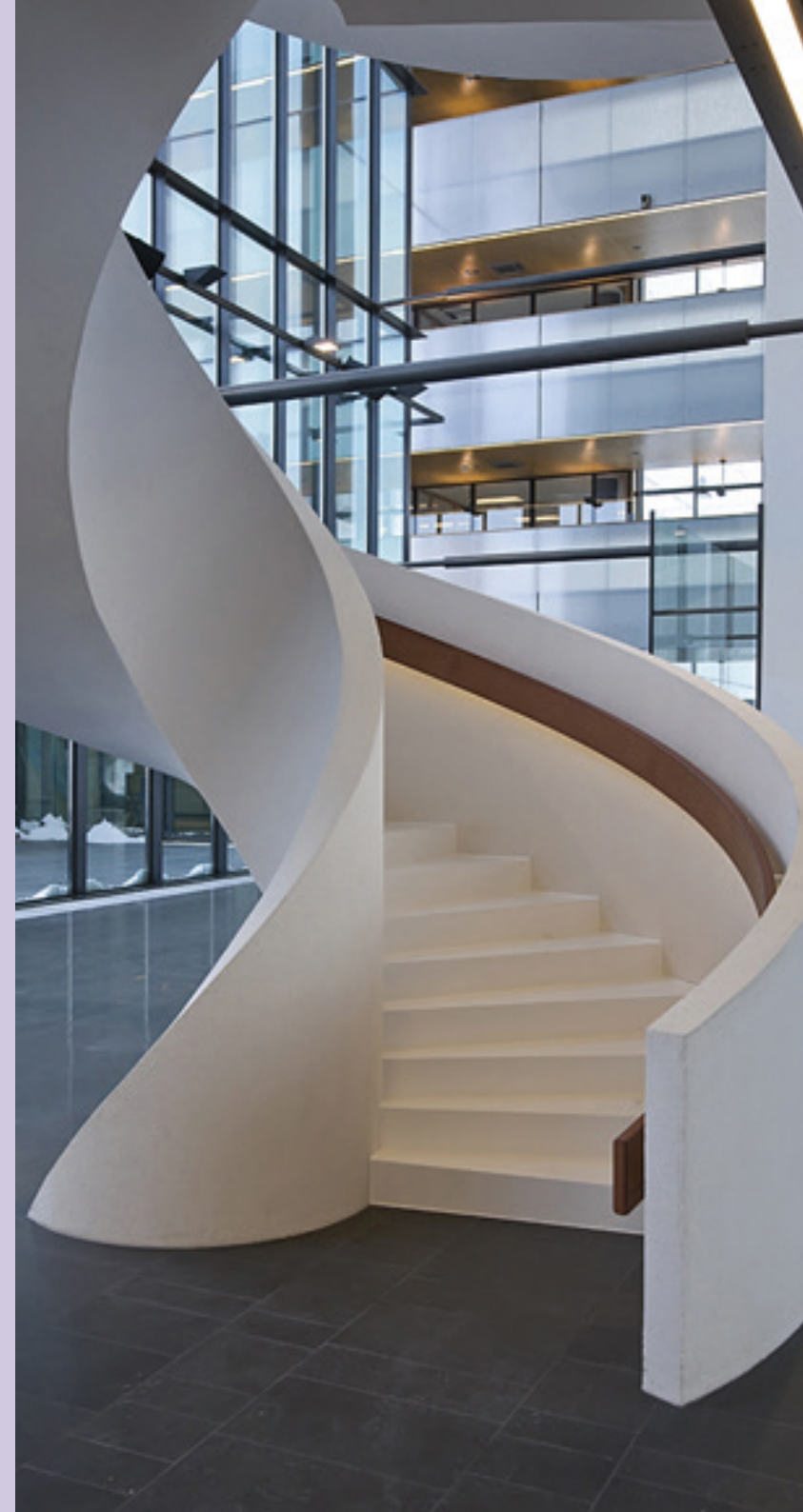
kioista. Hallintoneuvosto vahvistaa yhtiön strategian ja päättää asioista, jotka koskevat rakennejärjestelyjä, toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista.

Yhtiökokous päättää vuosittain hallintoneuvoston palkkiot ja matkakustannusten korvausperiaatteet. Hallintoneuvoston ja sen valiokuntien palkkiot on esitetty internet-sivuilla osoitteessa: <http://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkka--ja-palkkioselvitys>

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvoston kokoonpano 15.5.2018 alkaen

- Jari Annala, s. 1964, johtaja, SOK
- Jari Bachmann, s. 1957, toimitusjohtaja, Kasola Oyj
- Tiina Brandt, s. 1975, dosentti, TKI-asiantuntija, Tampereen Ammattikorkeakoulu
- Vesa Ekroos, s. 1950, hallituksen puheenjohtaja, Balustrade Oy
- Juha Hakkarainen, s. 1962, metsäjohtaja, MTK
- Marianne Heikkilä, s. 1968, toiminnanjohtaja, Marttaliitto ry
- Jukka Hertti, s. 1953, vakuutusneuvos
- Suvi Honkanen, s. 1969, henkilöstöjohtaja, Osuuskauppa PeeÄssä

- Heikki Hämäläinen, s. 1966, toimitusjohtaja, Osuuskauppa Suur-Savo
- Pekka Ilmivalta, s. 1970, vastuullisuus- ja henkilöstöjohtaja, Veikkaus Oy
- Jari-Vesa Isokotamäki, s. 1968, työterveyslääkäri, Pihlajalinna
- Juha Kivelä, s. 1966, toimitusjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuuskauppa
- Petri Korhonen, s. 1969, yrittäjä, Lapinlahden Torikulma Oy & Puukolmoset Oy
- Kati Käsmä, s. 1977, liiketoimintajohtaja, Komake Oy
- Arttu Laine, s. 1970, kenttäjohtaja, SOK
- Saara Lampelo, s. 1950, toimitusjohtaja, Acasiatrade Oy
- Merja Lehtonen, s. 1953, kotitalousopettaja, Riihimäen kaupunki
- Ahti Manninen, s. 1950, kauppaneuvos
- Minna Metsälä, s. 1967, toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- Jarkko Mettala, s. 1969, myyntijohtaja, Tietopalvelu Group Oy
- Ari Nopanen, s. 1976, toimitusjohtaja, Pro Agria Liha Osaamiskeskus
- Marjut Nordström, s. 1956, toimitusjohtaja, EL-Kori Oy
- Juha Paajanen, s. 1963, maa- ja metsätalousyrittäjä
- Susanna Paloheimo, s. 1968, strategiajohtaja, Eskimo Finland Oy
- Saara Perho, s. 1979, executive business strategist Citrus Solutions Oy
- Jukka Rinnevaara, s. 1961, toimitusjohtaja, Teleste Oyj
- Jarmo Rosendahl, s. 1968, henkilöstöriskipäällikkö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
- Totti Salko, s. 1965, toimitusjohtaja, Merle Oy
- Juhani Salo, s. 1955, asianajaja, varatuomari, Asianajotoimisto Juhani Salo
- Katja Saraketo, s. 1973, toiminnanjohtaja, Varkauden Työterapinen Yhdistys ry
- Taru Tujunen, s. 1970, toimitusjohtaja, Ellun Kanat Oy
- Harri Tuomi, s. 1966, toimitusjohtaja, Satakunnan Osuuskauppa
- Päivi Uusitalo, s. 1966, talouspäälikkö, Caruna Networks Oy
- Satu Ylisiurua-Hemminki, s. 1975, johtava asiantuntija, 2 M-IT Oy
- Ralf Wikström, s. 1949, vakuutusneuvos, 31.5.2018 saakka
- Markku Äijälä, s. 1962, toimitusjohtaja, Boreal Kasvinjalostus Oy

Hallintoneuvoston toiminta vuonna 2018

LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvosto piti järjestäytymiskokouksensa 31.5.2018. Kokouksessa valittiin hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Totti Salko, 1. varapuheenjohtajaksi Päivi Uusitalo ja 2. varapuheenjohtajaksi Jukka Hertti. Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 81,5 prosenttia jäsenistä.

Hallintoneuvoston valiokunnat

Koska hallintoneuvostolla on yhtiössä merkittävä rooli ja valvontatehtävä, sen työn tehostamiseksi on perustettu seuraavat valiokunnat:

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessajäseniäyhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen.

Nimitystoimikunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemat 3 puheenjohtajiston ulkopuolista jäsentä. Toimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja. Jäsenten toimikausi on vuoden mittainen ja kestää kunkin vuoden yhtiökokouksen jälkeisestä hallintoneuvoston

järjestäytymiskokouksesta seuraavan vuoden järjestäytymiskokoukseen saakka edellyttäen, että jäsen on edelleen myös hallintoneuvoston jäsen.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut hallintoneuvoston puheenjohtaja Totti Salko sekä jäseninä hallintoneuvoston jäsenet Tiina Brandt, Vesa Ekroos ja Marjut Nordström.

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2018 kuusi kertaa ja kokouksiin osallistui 100 prosenttia jäsenistä.

Yhteistyövaliokunta

Yhteistyövaliokunta valmistelee päätösesitykset hallintoneuvostolle ja muut hallintoneuvoston kokouksessa käsiteltävät asiat. Yhteistyövaliokunta valvoo hallituksen, pääjohtajan ja toimitusjohtajien sekä koko yhtiöryhmän toimintaa ja raportoi siitä hallintoneuvostolle. Yhteistyövaliokunta tekee päätökset LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön päätoimisten hallitusten jäsenten palkka- ja palkitsemisasioiden sekä toimi- ja työsuhteasioissa sekä kehittää hallitusten jäsenten palkitsemisjärjestelmää.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallintoneuvostojen puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista muodostuvan yhteistyövaliokunnan järjestäytymiskokous pidettiin 31.5.2018.

Yhteistyövaliokunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut Timo U. Korhonen ja varapuheenjohtajana Totti Salko.

Yhteistyövaliokunnan muina jäseninä ovat vuonna 2018 toimineet Juha Marttila, Ulla-Maija Moisio ja Päivi Uusitalo sekä 31.5.2018 saakka Ralf Wickström ja 31.5.2018 alkaen Jukka Hertti.

Yhteistyövaliokunta kokoontui 6 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 97 prosenttia jäsenistä.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen työjärjestykseen on kirjattu hallituksen keskeiset tehtävät sekä siellä käsiteltävät asiat ja kokouskäytännöt. Työjärjestyksen mukaan hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- yhtiön strategiasuunnitelmien, tärkeimpien toimintaperiaatteiden ja -politiikkojen sekä toimintasuunnitelman ja budjetin vahvistaminen ja niiden toteutumisen valvonta
- tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä osavuositarkastuksen käsitteleminen ja hyväksyminen.

- organisaatiorakenteen vahvistaminen
- toimitusjohtajan ja tämän sijaisen sekä yhtiön johdon nimittäminen ja toimisuhteiden ehdoista päättäminen
- palkkaus-, palkkiointi- ja kannustinjärjestelmien vahvistaminen
- sijoitussuunnitelman vahvistaminen ja sen ajantasaisuudesta huolehtiminen sekä sijoitussuunnitelman noudattamisen valvonta
- rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuussuunnitelman ja riskienhallintasuunnitelman vahvistaminen ja niiden noudattamisen valvonta
- päättäminen muista asioista, joista voi aiheutua yhtiölle laajoja tai kauaskantoisia seurauksia

Palvelujen kehittäminen omistaja-asiakkaille, sijoitusasiat ja riskienhallinta korostuvat LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten työskentelyssä. Hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa käymällä vuosittain tätä koskevan arviointi- ja kehityskeskustelun.

Hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimittää hallintoneuvosto. Hallituksen puheenjohtaja on yhtiöjärjestyksen mukaan LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja.

Hallituksen jäsenen tulee olla hyvämaineinen ja jäsenellä tulee vakuutusyhtiölain mukaan olla tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Jäsenen toimikausi on yhtiöjärjestyksen mukaan kolme vuotta.

Hallituksen jäsenistä (sivulla 8) Kati Sulin ja Olli Latola ovat hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Hallituksen toiminta vuonna 2018

Hallitus kokoontui 12 kertaa, minkä lisäksi kaksi kokousta pidettiin sähköpostitse. Varsinaisiin kokouksiin osallistui keskimäärin 93 prosenttia jäsenistä.

Tilikauden merkittävimpiä tapahtumia on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa.

Hallituksen monimuotoisuus

Vakuutusyhtiölaissa ja viranomaismääräyksissä asetetaan erityisiä osaamis- ja ammattitaitovaatimuksia vakuutusyhtiön hallituksen kollektiiviselle osaamiselle. Säännökset edellyttävät, että vakuutusyhtiöllä on hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henki-

löiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallituksessa on oltava edustettuna sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Hallituksen kokoonpanossa tulee olla ammatillista pätevyyttä, kokemusta ja tietoa vähintään vakuutus- ja rahamarkkinoista, liiketoimintastrategioista ja -maleista, hallintojärjestelmästä, rahoitus- ja vakuutusmatemaattisista analyyseistä, sijoitustoiminnasta sekä sääntelyn toiminnalle asettamista vaatimuksista.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenesityksiä valmisteltaessa ensisijainen kriteeri on hallitukseen esitettävän henkilön osaaminen ja pätevyys. Valmistelussa huomioidaan vakuutusalan hallituksen kokoonpanoa koskevien viranomaismääräysten lisäksi se, että hallituksen kokoonpanon monimuotoisuuden edistämiseksi jäsenissä tulisi olla tasapainoisesti kummankin sukupuolen edustajia sekä eri-ikäisiä ja erilaisen koulutus- ja kokemustaan omaavia henkilöitä. LähiTapiola on hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-

periaatteet, joissa määritelty tavoitteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Näissä on huomioitu tavoitteena myös hallinnon jäsenten yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden lisääminen yhtiöiden hallinnossa.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

Valiokunnan tarkoituksena on avustaa LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksia niiden lakisääteisissä ja työjärjestyksen mukaisissa asioissa

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2018

Hallituksen jäsenet toimikaudella 1.1.2016–31.12.2018	Syntymä- vuosi	Koulutus	Päätoimi	Läsnäolo kokouksissa
Erkki Moisander, hallituksen puheenjohtaja	1953	ekonomi	pääjohtaja LähiTapiola-ryhmä	12/12
Jari Eklund, varapuheenjohtaja	1963	ekonomi	yhtiöryhmän johtaja, LähiTapiola	11/12
Janne Kaippio	1976	FM, SHV, EMBA	aktuaarijohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	10/12
Timo Laakso	1967	KTM	talousjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	12/12
Lauri Riekkola	1964	HTK	toimitusjohtaja, LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	10/12
Kati Sulin	1974	FM	liiketoimintajohtaja, DNA Oy	11/12
Olli Latola	1955	varatuomari		12/12

liittyy yhtiöiden ja LähiTapiola-ryhmän talouteen, kirjanpitoon, vakava-raisuuteen, riskienhallintaan, tilintarkastukseen, sisäiseen valvontaan ja sisäiseen tarkastukseen.

Ottaen huomioon yhtiön rooli LähiTapiola-ryhmän ylimpänä emoyrityksenä (VYL 26 luvun 3 §) mukaisesti valiokunnan toiminta käsittää myös LähiTapiolan alueyhtiöiden asioita siltä osin kuin ne ryhmätason asioina kuuluvat yhtiön vastuulle.

Valiokunnan muodostavat sen työjärjestyksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen keskuudestaan valitsemat valiokunnan puheenjohtaja ja yksi valiokunnan jäsen sekä yksi LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Puheenjohtajan ja jäsenten on oltava LähiTapiola-ryhmästä riippumattomia hallituksen jäseniä.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2018 Hannu Niilekselä sekä jäsenenä Pirkko Rantanen-Kervinen ja Olli Latola.

Valiokunta kokoontui vuonna 2018 viisi kertaa. Kokouksiin osallistui 100 prosenttia valiokunnan jäsenistä.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Valiokunnan tarkoituksena on avustaa LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksia henkilöstöön ja palkitsemiseen liittyvien asioiden käsittelyssä sekä linjata LähiTapiola-ryhmän johdon ja henkilöstön kehittämiseen liittyviä asioita.

Valiokunnan muodostavat valiokunnan puheenjohtajana toimiva LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen puheenjohtaja sekä kahdesta neljään muuta LähiTapiola-ryhmästä riippumatonta hallituksen jäsentä, joista osa valitaan LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja osa LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten jäsenten keskuudesta.

Valiokunnan puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut Erkki Moisander ja jäsenenä Philip Aminoff, Olli Latola, Kati Partanen ja Kati Sulin.

Valiokunta kokoontui vuonna 2018 kolme kertaa. Kokouksiin osallistui 100 prosenttia valiokunnan jäsenistä.

Toimitusjohtaja

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Minna Kohmo (s. 1959). Varatoimitusjohtajana toimii filosofian maisteri, eMBA, SHV Samu Anttila (s. 1974). Yhtiön toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön asioita hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön operatiivisessa johtamisessa johtoryhmä, jonka jäsenet toimitusjohtaja valitsee.

Yhtiöryhmän johtoryhmä

Yhtiöryhmän johtoryhmän tehtävänä on LähiTapiola-ryhmään kuuluvien yhtiöiden yhteisten ja ryhmätason asioiden valmistelu ja päätöksenteko sekä täytäntöönpanosta huolehtiminen.

Johtoryhmän kokoonpanossa ovat edustettuina laajasti ryhmään kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sen varmistamiseksi, että johtoryhmän päätöksenteon pohjaksi saadaan laajasti näkemyksiä ryhmästä. Johtoryhmän jäseniä ovat vuoden 2018 lopussa olleet LähiTapiola Henkiyhtiön, LähiTapiola Vahinkoyhtiön, LähiTapiola Varainhoidon ja LähiTapiola Palveluyhtiön toimitusjohtajat, viisi (5) Alueyhtiöiden toimitusjohtajaa, ryhmän hallinnon hallintojärjestelmän

ohjauksesta vastaava johtaja sekä ryhmän talouspalveluista, ICT-palveluista, markkinoinnista, terveys- ja hyvinvointipalveluista vastaavat johtajat sekä henkilöstöjohtaja. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja.

Yhtiöryhmän johtoryhmän lisäksi LähiTapiola-ryhmässä toimivia ryhmätason valmistelu- ja päätöksentekoelementtejä ovat sijoitusasioiden johtoryhmä sekä riskienhallintakomitea ja taseenhallintakomitea.

Lähipiiriliiketoimet

Yhtiö ylläpitää luetteloa lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Lähipiirin kanssa tehtävien liiketoimien hyväksyminen tapahtuu lähipiiriohjeistuksen mukaisesti. Merkittävistä lähipiiriliiketoimista päättää hallitus. Mahdollisista lähipiiriliiketoimista raportoidaan yhtiön tilinpäätöksen yhteydessä.

Sisäpiirihallinto

LähiTapiola-ryhmän sisäpiiriohjeistus perustuu markkinoiden väärinkäyttöasetuksen lisäksi viranomaisen antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. LähiTapiola-ryhmässä ylläpidetään vapaaehtoisesti sijoitustoiminnan sisäpiirirekisteriä sekä LähiTapiola Varainhoito Oy:n sijoituspalvelulain mukaista sisäpiirirekisteriä.

Sisäpiiriohjeistusta sovelletaan LähiTapiola-ryhmän sijoitustoimintaan ja LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden omaan arvopaperisijoittamiseen.

LähiTapiola-ryhmän sisäpiirirekistereitä ylläpidetään yhtiöryhmän Lakiasiat ja Compliance -yksikössä.

Sisäpiirirekistereihin kuuluvien omaa arvopaperikaupankäyntiä koskee ns. lyhyen kaupan kieltä, millä tarkoitetaan sitä, että samanlaisen arvopaperin hankinnan ja luovutuksen ja vastaavasti luovutuksen ja hankinnan välisen ajan tulee olla vähintään yksi kuukausi.

Tilintarkastaja

LähiTapiola Henkiyhtiön tilintarkastaja on KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Mikko Haavisto, KHT.

Tilintarkastajan palkkiot 2018

LähiTapiola Henkiyhtiö on maksanut tilintarkastajalle vuonna 2018 tilintarkastuksesta 46 368 euroa ja muista palveluista 79 608 euroa.

3. Sisäinen valvonta

Yleistä sisäisen valvonnan järjestämisestä
Sisäinen valvonta on oleellinen osa Lähi-Tapiola-ryhmän johtamista, hallintoa ja päivittäistä toimintaa. Sisäisen valvonnan periaatteet on määritelty ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymässä sisäisen valvonnan politiikassa, jossa kuvataan valvonnan käsitteet, tavoitteet ja osa-alueet sekä toteuttamisen roolit ja vastuut. Ryhmän yhtiöt järjestävät oman sisäisen valvonnan järjestelmänsä sisäisen valvonnan politiikkaan perustuen.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia yhtiöiden sisäisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä tehokas, taloudellinen, luotettava ja mahdollisimman häiriötön liiketoiminta.

Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus

- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asiakassuhteissa asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen
- toiminnan, tietojen, oman omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Kokonaisvastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on hallituksilla. Toimitusjohtaja vastaa hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisestä käytännössä sekä operatiivisen toiminnan hoitamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. LähiTapiolan organisaatorakenne ja esimiestoiminta muodostavat sisäisen valvonnan perustan. Valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla.

Sisäisen valvonnan politiikassa on määritelty roolit ja vastuut seuraaville elimille:

- hallintoneuvostot ja hallintoneuvostojen asettamat valiokunnat
- hallitukset
- hallituksen asettamat valiokunnat, johtoryhmät ja toimikunnat
- toimitusjohtajat
- yhtiön johtoryhmät ja esimiehet
- liiketoimintayksiköt ja koko henkilöstö
- riskienhallintatoiminto
- aktuaaritoiminto ja vastuullinen matemaatikko
- compliance-toiminto
- yhtiöiden talouspalvelut
- sisäinen varmennus: sisäinen tarkastus
- ulkoinen varmennus: tilintarkastajat ja viranomaiset

Sisäisen valvonnan toteuttaminen

Ylemmillä organisaatiotasolla valvonta toteutuu pääsääntöisesti ryhmän ja yhtiöiden johtoryhmytyöskentelyssä, joissa valvonnan näkökulmasta tärkeiksi tehtäviksi muodostuvat mm.

- yhtiöryhmän arvojen, politiikkojen ja toimintaperiaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta
- työjärjestysten määrittely ja noudattamisen valvonta
- riskienhallinnan periaatteiden määrittely ja noudattamisen valvonta
- eritasoisten strategisten, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettaminen, taloudellisen tilanteen ja tavoitteiden toteutumisen valvonta sekä korjaavien toimenpiteiden käynnistäminen
- valtuuksien, vastuiden ja raportointisuhteiden määrittely
- taloudellisen informaation oikeellisuuden valvonta
- päätöksenteon ja päätösten toteuttamisen valvonta
- valvonta- ja riskienhallintaprosessin tulosten ja toimivuuden valvonta sekä tarvittavien korjaustoimenpiteiden käynnistäminen.

Alemmilla organisaatiotasolla valvontatoimet kytkeytyvät keskeisesti operatiivisiin toimintaprosesseihin ja resurssien tehokkaan ja taloudellisen käytön varmistamiseen sekä sen varmistamiseen, että toimitaan erilaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Toimintaprosesseihin kytkeytyvät valvontatoimet ennaltaehkäisevät ja paljastavat prosesseissa ilmeneviä puutteellisuuksia, häiriötä, virheitä ja mahdollisia väärinkäytöksiä. Ohjeistuksien ja perehdytyksen avulla määritellään oikeat toimintamallit. Valvontatoimilla tunnistetaan sovitusta toimintamalleista poikkeavat tapahtumat ja luodaan edellytyksiä välttämättömille korjaustoimenpiteille. Valvonnan tuloksia käsitellään eri kouksissa ja esimies-alaiskeskusteluissa.

Compliance-toiminto osana sisäisen valvonnan järjestämistä

Compliance tarkoittaa lakien, asetusten, viranomaismääräysten, alan käytäntöjen, hyvän vakuutustavan sekä ryhmän ja yhtiön sisäisten ohjeiden noudattamista. Compliance-toiminto auttaa yhtiöitä noudattamaan näitä velvoitteitaan sekä edistää ja varmistaa compliancen huomioimista kaikessa toiminnassa. Compliance on keskeinen tekijä yhtiöryhmän hyvän yrityskuvan ylläpitämisessä ja se edistää omalta osaltaan LähiTapiola-ryhmän vastuullista yrityskuvaa ja -kulttuuria.

Compliance-toiminto on osa LähiTapiola-ryhmän sisäistä valvontaa, jonka läh-

tökohtana on noudattaa viranomaisten antamia säännöksiä sekä yleisiä sisäisen valvonnan parhaita käytäntöjä. Compliance-toiminnon tavoitteena on tukea liiketoimintaa erityisesti juridisten ja compliance-riskien hallinnassa sekä valvoa ja raportoida näistä hallitukselle ja johdolle.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallitus on hyväksynyt LähiTapiola-ryhmän compliance-toimintaa koskevat periaatteet noudatettaviksi koko ryhmässä. Periaatteet on käsitelty ja hyväksytty erikseen myös LähiTapiola- Henkivakuutusyhtiön hallituksessa.

4. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta

Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet riskienhallintajärjestelmänsä riskienhallintapolitiikkaan perustuen.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Yleistä vakavaraisuuden hallinnasta

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän riskienhallintaa. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola -ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden valvonta perustuu EU-tason Solvenssi II-säännöstöön, joka tuli voimaan 1.1.2016. LähiTapiola-ryhmä muodostaa myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaisen vakuutus- ja rahoitusryhmittymän.

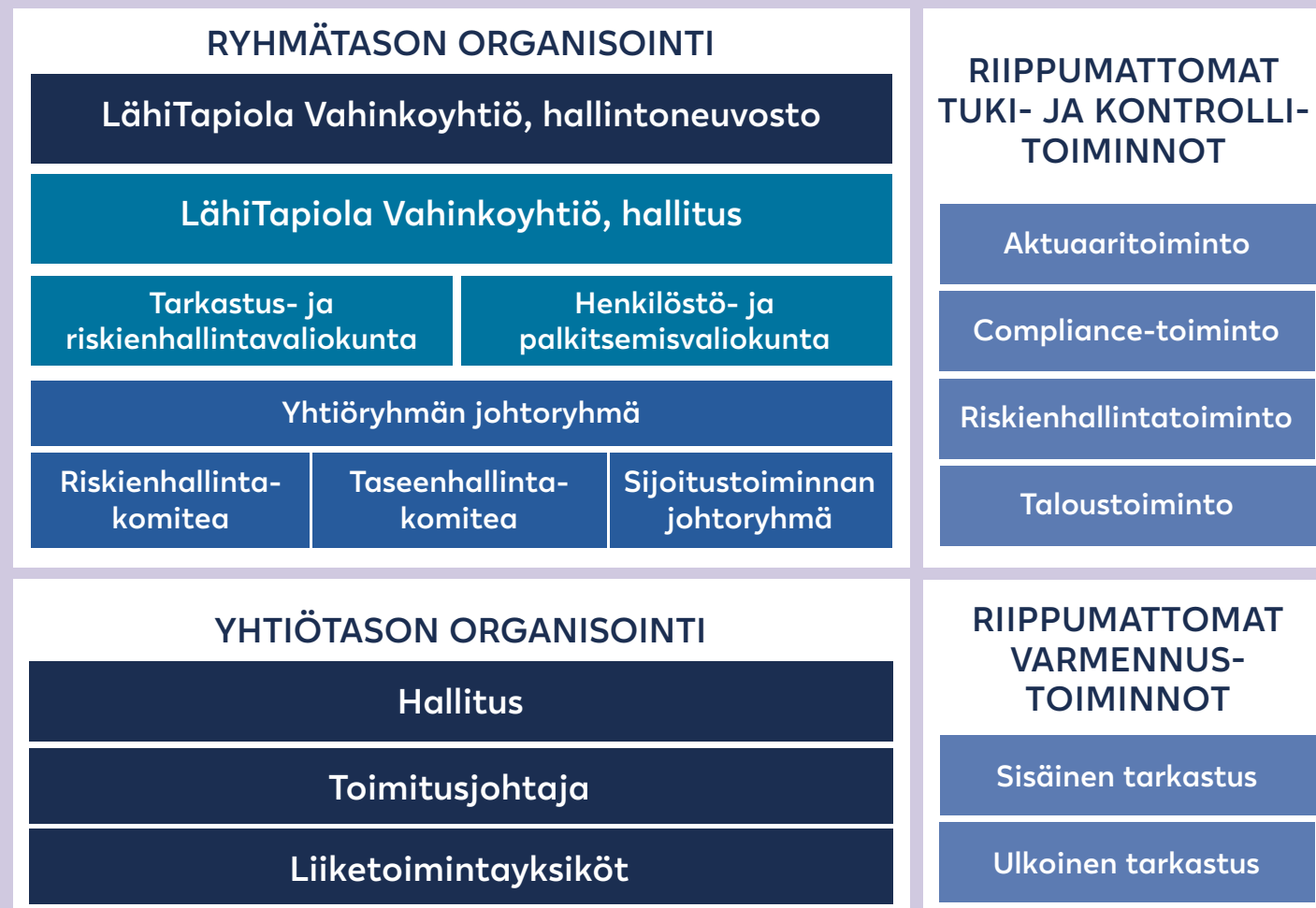
Vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Ryhmän yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä. Hallitukset määrittävät riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitukset vahvistavat vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistavat niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa ja valvovat suunnitelmien noudattamista. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on

Riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance- toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallin-

tatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen asiantuntijaelin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminto

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoa hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa sekä tunnistaa ja arvioi kehittyviä riskejä.

Riskienhallintatoiminto on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista. Riippumattomuus toteutetaan käytännössä siten, että toiminnolle on mahdollistettu suora raportointi yhtiöiden hallituksille ja sillä, että toiminto ei ole vastuussa toiminnoista, jotka edellyttävät riskinottoa. LähiTapiola-ryhmässä on määritelty yhtiökohtaiset riskienhallinnan vastuuhenkilöt, joiden tehtäviin kuuluu riskienhallintotoiminnolle osoitettujen tehtävien käytännön toteuttaminen yhtiötasolla.

Ryhmätasolla riskienhallintatoiminnon tehtäviin kuuluu mm. riskienhallinnan seuranta riskienhallintakomitean työskentelyn avulla, riskienhallinnan toimintatapojen ja ohjeidenmukaisuuden seuranta ryhmässä sekä toimintaympäristön seuranta ja uusien riski-ilmiöiden havainnointi.

Kokonaisuutena toiminto muodostuu ryhmän ja yhtiökohtaisten vastuuhenkilöiden sekä riskienhallintatoimintoon kuuluvien palveluyhtiön organisaatioyksiköiden kokonaisuudesta ja niiden yhteistoiminnasta.

Riskienhallinnan osa-alueet ja pääluokat

LähiTapiolan riskiluokitus perustuu seuraavaan pääluokka- ja alaluokkakajakoon:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riskit
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Vahinko- ja tapahtumariskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi toteutetuista arviointi- ja varmistuspalveluista tarkastuskertomuksilla ja -muistioilla toimintojen vastuuhenkilöille. Sisäinen tarkastus toimii Vahinkoyhtiön hallituksen toimeksiannosta ja toiminnallisesti sen Vahinko- ja Henkiyhtiön tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan alaisuudessa. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii pääjohtajan alaisuudessa. Sisäisellä tarkastuksella on hallituksissa hyväksytyt toimintaperiaatteet, jotka sisältävät tarkemman kuvauksen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja menetelmistä. Toimintaperiaatteet käydään läpi ja hyväksytään säännöllisesti LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallituksissa.

6. Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous. LähiTapiola Vahinkoyhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastaja arvioi yhtiön antamien taloudellisten raporttien oikeellisuutta. Tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on yhtiön ja sen konsernin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastaminen sen varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaan hoidettu ja tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien määräysten mukaisesti sekä että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Vakuutusyhtiön tilintarkastusta koskevien säännösten mukaan vakuutusyhtiön tilintarkastajan suorittaman tilikauden aikaisen jatkuvan tarkastuksen on riittävänä pidettävässä laajuudessa ulotuttava vastuuelkaan, sijoitustoimintaan, vakuuttamis- ja korvaustoimintaan sekä vakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin tai vakuutusyhtyrhythään kuuluvien yhteisöjen väliin keskinäisiin liiketoimiin. Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä käytävä läpi vastuuelan

vakuutusmatemaattiset laskennat ja niiden vastaavuus vastuuvelan laskuperusteisiin, kirjanpitoon sekä raportointiin. Vastuuvelkaan liittyvää laskentaa, perusteita sekä siihen liittyviä prosesseja ja kontroleja käydään läpi myös tilikauden aikaisen tarkastuksen yhteydessä.

Tilintarkastaja osallistuu säännöllisesti hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan kokouksiin ja raportoi sille havainnoistaan. Valiokunta arvioi vuosittain tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tilintarkastus- ja oheispalvelujen laatua sekä selvityksen oheispalveluista. Yhtiön hallitus ja hallintoneuvosto kuulevat vuosittain kokouksessaan tilintarkastajaa yhtiön taloudellisesta asemasta ja sisäisestä valvonnasta sekä muista tilintarkastuksessa esiin tulleista seikoista. Tilintarkastaja antaa vuosittain tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle.

Viranomaisvalvonta

LähiTapiola Henkiyhtiö on julkisen valvonnan alainen henkivakuutusyhtiö, jota valvoo Suomen Pankin yhteydessä toimiva Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seu-

raa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

7. Taloudellinen raportointiprosessi

Yleistä taloudellisesta raportoinnista LähiTapiola-ryhmän taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa, kattavaa ja ajan tasalla olevaa taloudellista informaatiota päätöksenteon pohjaksi.

Toteuttamisen roolit ja vastuut

Hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoito on järjestetty lakien ja säädösten mukaisesti.

Taloudellisen raportoinnin valvonta kuuluu hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle, jolle esitetään osavuosikatsaukset sekä toimintakertomus ja tilinpäätös.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta. Yhtiökokous yhtiön ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle päättyneeltä tilikaudelta.

LähiTapiola-ryhmän talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon tehtävänä on huolehtia LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätöksen ja sovittujen erillisyhtiöiden osavuosikatsaus- ja tilinpäätöslaskennasta sekä viranomaisraportoinnista. Controlling-toiminto tukee yhtiöitä taloudenohjauksessa ja vastaa ryhmän vuosisuunnitteluprosessista ja ennusteista sekä tuottaa raportointia ja analyysijä päätöksenteon tueksi.

Tilintarkastajat ja sisäinen tarkastus arvioivat myös taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta ja luotettavuutta.

Taloudellisen raportoinnin järjestäminen

Kuukausittaiseen tulosraportointiin sisältyvät yhtiökohtaiset toteumatiedot, kehitys edelliseen vuoteen verrattuna ja vertailu budjettiin. Osavuosikatsaukset laaditaan neljännesvuosittain. Julkinen tulosraportointi käsittää puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen. Pitkän aikavälin tulosskenaarioita tarkastellaan vuosittain yhtiön oman riski- ja vakavaraisuusarvioinnin (ORSA-prosessi) yhteydessä.

Tilikaudelta tuotetaan LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätös sekä yhtiöiden tilinpäätökset ja toimintakertomukset tilinpäätöksen laatimista koskevien standardien, säännösten sekä viranomaismääräysten mukaisesti. Lisäksi konsernitilinpäätös laaditaan LähiTapiola Henkiyhtiöstä ja LähiTapiola kiinteistövarainhoito Oy:stä.

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytyksillä, kattavilla sekä ajan tasalla olevilla dokumentaatioilla raportoinnissa käytettävistä prosesseista, laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Oikeellisuuden varmistamisen kontrolleja ovat mm. seuraavat: tiliointien ja tositteiden oikeellisuustarkastukset, hyväksymisvaltuudet, pääkirjaerojen ja virhelistojen käsittely sekä laskentajärjestelmien sisäiset kontrollit ja käyttöoikeushallinta. Liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisaatorisesti eriytetty.

Finanssivalvonnalle raportoidaan neljännesvuosittain viranomaismääräysten mukaisesti.

Hallituksen toimintakertomus

LähiTapiola Henkiyhtiön hallitus on antanut toimintakertomuksensa 26.3.2019. Hallituksen toimintakertomus, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkki- oselvitys julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.lahitapiola.fi

Hallituksen jäsenet toimikaudella 1.1.2016–31.12.2018

Erkki Moisander
s. 1953
Ekonomi, hallituksen
puheenjohtaja, pääjohtaja

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, hallitusten puheenjohtaja, pääjohtaja vuodesta 2013

Keskeinen aiempi työkokemus

LähiVakuutus osk, toimitusjohtaja 2007–2012

LähiVakuutus Keskinäinen Yhtiö, toimitusjohtaja 2009–2012

Toimitusjohtaja, Tristan Boats Oy, 2002–2007

Toimitusjohtaja, Advisory House, 2000–2006

Toimitusjohtaja, Kerox Oy/VPG Finland Oy, 1997–2000

Kera Oy, varatoimitusjohtaja 1987–1989, toimitusjohtaja 1989–1997, johtokunnan jäsen 1987–1997, johtokunnan puheenjohtaja 1989–

1997

Aluejohtaja, Fennia Vakuutus Oy, 1981–1983 ja 1987

Kansanedustaja, Eduskunta, 1983–1987

Toimitusjohtaja, Savon Yrittäjät ry, 1980–1981

Keskeiset luottamustehtävät

Työeläkevakuutusyhtiö Elo, hallituksen jäsen

Turva, hallintoneuvoston jäsen

Osuustoiminnan neuvottelukunnan jäsen

Finanssiala ry, hallituksen varapuheenjohtaja

KPA Unicon Oy, hallituksen jäsen

Jari Eklund
s. 1963
Kauppatieteiden maisteri, yhtiöryhmän johtaja

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, hallitusten jäsen vuodesta 2013

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Varainhoito Oy, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Kiinteistö-pääomarahastot, hallituksen puheenjohtaja

LähiTapiola Palvelut Oy, hallituksen jäsen

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva, hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus

Tapiola-ryhmä, sijoitusjohtaja 1998–2011, yksikönjohtaja 1996–1997, osastopäällikkö 1994–1995, arvopaperipäällikkö 1993–1994

Vahinko- ja Henki-Tapiola, hallitusten jäsen 2012

Vahinko- ja Henki-Tapiola, hallitusten varajäsen 1998–2012

LähiTapiola Keskinäinen Eläkeyhtiö, hallituksen varajäsen 2013

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, hallituksen jäsen 2007–2014

LähiTapiola Varainhoito Oy, hallituksen jäsen 2000–2014

LähiTapiola Pankki Oy, hallituksen jäsen 2002–2014, hallituksen puheenjohtaja 2012–2013

Pihlajalinna Oyj, hallituksen jäsen 2016–2018

Keskeiset luottamustehtävät

S-Pankki Oy, hallituksen jäsen

Association of Mutual Insurers and Insurance Cooperatives in Europe, AMICE, hallituksen jäsen

Pellervon Taloustutkimus PTT ry, hallituksen jäsen

Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen

Janne Kaippio
s. 1976
Filosofian maisteri, SHV EMBA, aktuaarijohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen vuodesta 2016

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Vahinkovakuutuksen aktuaaripalvelut, aktuaarijohtaja vuodesta 2012

Vakuutusosakeyhtiö Garantia, vakuutusmatemaatikko, aktuaaritoiminto

Valio Keskinäinen Vakuutusyhtiö, vakuutusmatemaatikko, aktuaaritoiminto

Keskeinen aiempi työkokemus

Pohjola Pankki, yksikön päällikkö, Talous ja Rahoitus 2011–2012

Pohjola Vakuutus, yksikön päällikkö, Aktuaaritoimi 2008–2011

Pohjola Pankki, matemaatikko, Talous ja Rahoitus 2006–2008

Pohjola Vakuutus, matemaatikko, Aktuaaritoimi, 2004–2006

If Vahinkovakuutus, Suomi, matemaatikko, Aktuaaritoimi 2001–2004

Keskeiset luottamustehtävät

Suomen Aktuaariyhdistyksen edustaja: AAE education committee

STM SHV-lautakunnan puheenjohtaja

Timo Laakso

s. 1967

Kauppätieteiden maisteri,
talousjohtaja, LähiTapiola
Keskinäinen Vakuutusyhtiö

LähiTapiola Henkiyhtiön
hallituksen jäsen 2016
alkaen

LähiTapiola-ryhmän
talousjohtaja vuodesta
2013 alkaen

Keskeinen aiempi työkokemus

Tapiola-ryhmä, talous-
johtaja 2010–2012

Tapiola-ryhmä, suunnit-
telujohtaja 2008–2010

Vakuutusvalvontavirasto,
johtaja 2001–2008

Fennia-ryhmä, talousjoh-
taja 1999–2001

Pohjola-ryhmä, control-
ler 1997–1999

A-Vakuutus, laskenta-
päällikkö 1995–1997

Sampo, Turku, erilaisia
perustaloushallinnon
käytännön tehtäviä mm.
kirjanpitäjä, laskenta-
suunnittelija 1988–1995

Keskeiset luottamus- tehtävät

LähiTapiola-ryhmän ja
CGI Suomen ICT-yhtei-
syrityksen LTC Otson
hallituksen jäsen

LähiTapiola-ryhmän
oman ICT-yrityksen Tie-
to-Tapiolan hallituksen
jäsen

Olli Latola

s. 1955

Oikeustieteen kandidaatti,
varatuomari

LähiTapiola Henkiyhtiön
hallituksen jäsen vuodes-
ta 2016

Keskeinen aiempi työkokemus

OP-Pohjola-ryhmä
2006–2015

Pohjola Vakuutus, Yritys-
asiakkaat, johtaja

Pohjola Vakuutus, Myynti
ja asiakaspalvelu, kentän
johtaja

Pohjola Vakuutus, Yritys-
ja henkilöasiakkaat,
johtaja

Pohjola Vakuutuksen
toimitusjohtajan sijainen
2009–2014

Pohjola-konserni, Henki-
lö- sekä pienet ja keski-
suuret yritysasiakkaat
(matriisitehtävä), johtaja

Vahinkovakuutusosa-
keyhtiö Pohjola 2000–
2006, johtajatehtävät

Virtuaalinen Suomi Oy
(Mainio.fi), toimitusjohta-
ja 1999–2000

Optum, Kiinteistöpalve-
lut Oy, toimitusjohtaja
1997–1999

Osuuspankki Realum toi-
mitusjohtaja 1996–1999

Suur-Helsingin OP, johta-
ja 1990–1996

Henkivakuutus Oy Viva,
toimitusjohtaja 1988–
1990

Suur-Helsingin OP, pan-
kinjohtaja 1983–1988

Keskeiset luottamus- tehtävät

Pop & Jazz konservato-
rio, hallituksen puheen-
johtaja

Rekrytointipalvelu Sihti,
hallituksen jäsen

Lauri Riekkola

s. 1964

toimitusjohtaja, LähiTapiola
Loimi-Häme Keskinäinen
Vakuutusyhtiö

LähiTapiola Henkiyhtiön
hallituksen jäsen vuodes-
ta 2016

LähiTapiola Loimi-Häme,
toimitusjohtaja vuodesta
2012

Keskeinen aiempi työkokemus

Lähivakuutusyhdistys Loi-
mi-Häme, toimitusjohtaja
2006–2012

Lähivakuutusyhdistys Loi-
mi-Häme, myyntijohtaja
1999–2006

Keskeiset luottamus- tehtävät

AKK-autourheilun keskus-
järjestö, Finrace sarjatyö-
ryhmä

Kati Sulin

s. 1974
Filosofian maisteri
Online-liiketoiminnan
johtaja, DNA Oyj

LähiTapiola Henkiyhtiön
hallituksen jäsen vuodes-
ta 2016

**Keskeinen aiempi
työkokemus**

Head Office Finland Oy,
toimitusjohtaja, 2014–
2015

Fazer Group, Vice Presi-
dent, Online and Media
2011–2014

Hill and Knowlton
Finland Oy, Interactive
Strategy Director, EMEA,
COO, 2007–2011

Helsingin Sähköinen
Toimisto / Endero, yksi-
könjohtaja, digitaaliset
palvelut 2001–2007

Nokia Ventures, Brand
manager 1999–2001

**Keskeiset luottamus-
tehtävät**

Pihlajalinna, hallituksen
jäsen

Kalevala Koru, hallituk-
sen jäsen

Toimitusjohtaja

Minna Kohmo

s. 1959

Kauppätieteiden maisteri,
toimitusjohtaja, LähiTapiola
Keskinäinen Henkivakuutus-
yhtiö

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtaja vuodesta 2008 alkaen

LähiTapiola Palvelut Oy, hallituksen jäsen

Keskeinen aiempi työkokemus

Toimitusjohtaja, Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola 2008–2009

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammon Baltian liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja 2001–2008, Henki-Sammon johtoryhmän jäsen 2003–2008

Sampo-konsernin Puolan liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja 2001–2005

Sampo-Leonia -konsernin Baltian maista ja Puolasta muodostetun CEE (Central East European) -liiketoiminta-alueen johtaja 2000–2001

Yritys-Sammon kansainvälisen yksikön johtaja 1999–2000

Yritys-Sammon Pohjois-Suomen yritysalueen aluejohtaja 1997–1999

Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sammon kansainvälisten toimintojen johtaja 1994–1997

Sammon luotto- ja takausvakuutusosaston osastopäällikkö ja sijoitustoimikunnan jäsen 1987–1994

Vakuutusosakeyhtiö Sammon luotto- ja takausvakuutusosaston luottovakuutusosaston päällikkö 1982–1987

Keskeiset luottamustehtävät

Mehiläinen Konserni Oy, hallituksen jäsen

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvan hallintoneuvoston jäsen

Finanssialan Keskusliitto, Henkivakuutuksen johtokunnan jäsen

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö | CG-raportti 2018